

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranjerie,

september 2020

Beste,

Corona. Wie had dat kunnen denken in 2020. Onze grootouders maakten de Spaanse griep mee die na de eerste wereldoorlog miljoenen slachtoffers maakten. Virologen kregen bij het begin van onze epidemie aanvankelijk onvoldoende gehoor. Ze werden overstemd door de globalisering en de kapitalistische markteconomie gebaseerd op sociale uitbuiting in 'lage loonlanden'. Maar het virus gaf geen krimp.

Hoe ziet zo'n ettertje er eigenlijk uit? Op TV kregen wij gedurende een tijdje dagelijks een 3-D voorstelling als achtergrond bij het nieuws. Het zag er schattig uit met al die pootjes die er als kroontjes uitsteken. Het lijkt wel zeemijn of een model van een ruimtetuig. En dat laatste is het ook als het de ruimte tussen dragers moet oversteken. Wat is hiervan de bedoeling? De natuur test alle mogelijke wegen uit voor de verspreiding van 'leven onder elke vorm'. Maar als dit virus zo succesvol is dat het alle 'gasteren' zou doden dan is er geen verspreiding meer mogelijk. Vandaar dat varianten die de drager in leven laten en ermee in een soms dodelijke symbiose leven zich langer kunnen voortplanten. De gasteren die het samenleven met het virus niet aankunnen worden er gewoon uitgerangeerd en

verdwijnen samen met de te agressieve vorm van het virus.

Dat uittesten van alle mogelijke wegen tot verspreiding van het leven geeft soms bij planten aanleiding tot merkwaardige vormen. Bekijk eens de blaassilene. (*Silene vulgaris*: genoemd naar Silen het dikbuikig dronken hulpje van Dionysos. De jonge scheuten worden gegeten als groente in o.m. Italië – stridolo - en Cyprus en in meerdere Slavische landen.) Daar heb je op één plant apart vrouwelijke bloemen, mannelijke bloemen en tweeslachtige bloemen. Dat is mikken op maximale voortplanting. Toch is het niet voldoende als succesformule, want andere zaken werken dan weer tegen nl. het feit dat het een nachtbloeier is en dat de nectar die zich aan de basis van de kelk bevindt maar door de insecten kan bereikt worden wanneer zij zich door de gezwollen buis wringen. De meerhuizigheid van de blaassilene vinden we ook terug bij meerdere andere bomen en planten; om er maar enkele te noemen: es, olijfbom, klein hoefblad, veenwortel en kardinaalsmuts. De anjerfamilie waartoe de silene behoort heeft nog meer fraaie vertegenwoordigers die zeker de aandacht verdienen van hen die hun hart ophalen bij hooilandachtige tuingedeelten : soorten dianthus, zeepkruid, koekruid, pekbloem, koekoeksbloemen, bolderik, prikneus en brandende liefde. Meerdere daarvan zijn nachtbloeiers met specifieke aanpassingen wat betreft kleur en geur.

Stelt zich dan de vraag wanneer er een onderscheid is ontstaan tussen dag- en nachtbloeiers. Zijn de ene uit

de andere ontstaan of zijn ze van in den beginne hun eigen weg gegaan, onder het motto: wat kan zijn zal zijn? Een open vraag.

Om terug aan te knopen bij het onderwerp waarmee we begonnen: de pandemie en hoe die in te dijken: de aanpak van de experts is in essentie gebaseerd op het motto 'geen verspreiding'. Een van de basisbegrippen in de natuurlijke evolutie wordt hier in omgekeerde zin gebruikt. Als verplaatsingen en reizen beperkt worden moeten we de raad 'blijf in uw kot' dan voor tuinliefhebbers niet vertalen als 'blijf in uw tuin'?

Al die reizen en hebbelikheden... Voltaire wist het al. Hij schreef in zijn 'Candide' hoe de naïve Candide de hele wereld rondreist, op zoek naar een betere wereld en naar zijn geliefde Cunégonde. Hij maakt daarbij alles mee: oorlogen, plunderingen, armoede, rijkdom, diefstal, inquisitie en andere religieuze waanzin, alsof dit het beste was dat de wereld te bieden had. Maar uiteindelijk komt hij tot de conclusie dat het best is om te tuinieren om te ontkomen aan verveling, aan het kwaad en aan behoefte. 'mais il faut cultiver notre jardin', zijn de laatste woorden van het merkwaardig filosofisch humoristisch verhaal van 1759 dat ons misschien iets kan leren in tijden van corona!

Lieve groeten,

Simon